

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

15 d'october 2019

18 d'october 2019

742

Dumonda Jochum

concernent il svilup da las regiuns perifericas – collavuraziun cun ils uffizis
chantunals

Resposta da la regenza

Tar la dumonda 1: In federalissem real e vivì è in grond giavisch da la regenza. Per quest motiv ha ella realisà ils ultims onns refurmas pli grondas entaifer il chantun, sco la refurma da la gulivaziun da finanzas, la refurma da vischnancas e dal territori sco er la revisiun totala da la lescha da vischnancas. La lescha da vischnancas conceda blera libertad organisatorica a las vischnancas, quai che correspunda a l'autonomia tradiziunalmain gronda. La regenza è perquai conscienta dals giavischs da las vischnancas en general e da las vischnancas perifericas en spezial. Il dretg surordinà (p.ex. en il sector dal svilup dal territori u da l'ambient) pon dentant chaschunar in conflict d'interess cun las finamiras da las vischnancas. Plinavant sto er il chantun s'orientar en sia atgna organisaziun tenor finamiras economicas e structuralas. Vi-tiers vegnan novas pretensiuns da la societad, la complexitad pli e pli gronda da las incumbensas, il svilup demografic ed economic gist en ils territoris periferics: Quai è il motiv, pertge che la regenza s'engascha – en il rom da la refurma da vischnancas – per rinforzar l'instituziun "vischnanca". Mo fermas vischnancas èn ablas da dumagnar las sfidas en moda efficazia ed autonoma.

Tar la dumonda 2: Ils posts da servetsch chantunals adempleschan l'incarica assegnada tenor la basa giuridica respectiva. Sche plirs departaments u posts da servetsch èn pertutgads d'ina fatschenta, vegnan els cumpigliads dal post responsabel. La regenza dat gronda paisa al fatg ch'ils posts da servetsch chantunals sa coordineschian internamain e ch'il chantun sa preschientia cun ina vusch vers anora. En il sector da la promoziun da l'economia coordinescha p.ex. l'uffizi per economia e turissem – en il senn d'in "one stop shop" – il contact cun interpresas che vulan sa domiciliar en il Grischun.

Nua che l'incumbensa legala na permetta betg ina tenuta consolidada, represchentan ils posts da servetsch differentas posiziuns. En tals cas vegn fatga ina consideraziun conscienziusa dals interess. La regenza prenda enconuschientscha dal fatg che quai po chaschunar en il cas singul irritaziuns tar las vischnancas u tar autras gruppas d'interess. La regenza sa stenta ch'il chantun saja in interlocutor fidà per las vischnancas. Latiers tutgan er la trasparenza tar la consideraziun da conflicts d'interess

ed ina communicaziun averta. La regenza vuless rinforzar il dialog e vegn a tscher-tgar structuradas adattadas per garantir in barat regular cun las vischnancas resp. cun las regiuns.

Tar la dumonda 3: La regenza è fitg conscienta da la situaziun economica e da l'impurtanza da plazzas da lavur existentas e novas en las regiuns perifericas. En ils differents secturs politics metta il chantun cundiziuns generalas uschè favuraivlas per l'economia sco pussaivel cun l'intent da mantegnair resp. da stgaffir plazzas da lavur. Uschia s'engascha el – p.ex. en il rom da la nova politica regionala – cun resursas persunalas e finanzialas considerablas per cuntanscher las finamiras surordinadas sco regiuns cumpetitivas, ina structura economica decentrala ed in svilup duraivel.

Tar la dumonda 4: Cun la strategia chantunala d'immobiglias persequitescha la regenza la finamira da stgaffir centers administrativs regionalis fermes ed uschia da garantir plazzas da lavur attractivas en las regiuns. Sper Cuira èn previs otg centers administrativs regionalis: Glion, Landquart, Puschlav, Roveredo, Samedan, Scuol, Tavau, Tusaun. Sis da quels èn gia en funcziun. Cun var 120 plazzas da lavur vegn Samedan ad esser il segund grond center administrativ regional dal chantun suenter Cuira. Gia oz vegnan furnids ils pli differents servetschs publics da tut ils departaments en moda decentrala (servetschs socials regionalis, cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera, scolas professiunalas e scolas medias, autoritad per la protezzion d'uffants e da creschids, valitaziun d'immobiglias, procura publica, uffizi da construcziun bassa e.u.v.). Cun la construcziun dal stabiliment giudizial Cazas Tignez ha il chantun confermà pir dacurt ses confess a la creaziun da plazzas da lavur en las regiuns.

Tar la dumonda 5: La regenza prenda serius il giavisch da las vischnancas che l'administraziun chantunala vegnia sensibilisada meglier per lur interess. La regenza è pronta d'interpretar il spazi d'agir en las leschas chantunalas tant sco pussaivel a favur da l'autonomia communal. En l'execuziun dal dretg federal n'ha il chantun savens naginas libertads d'agir. In bun exempel per quai è la serrada da l'explotaziun da glera Cambrena. Pervia da las disposiziuns da la lescha federala davart la protezzion da las auas n'èsi betg pli stà pussaivel da cuntinuar là cun l'explotaziun da material, perquai che l'explotaziun intensiva chaschunava approfondaziuns considerablas dal letg da l'aual.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Jon Domenic Parolini

Daniel Spadin